

JUTRO

NEODVISEN POLITIČEN DNEVNIK

Posamezna št. 6 vin.

„Jutro“ izhaja vsak dan — tudi ob nedeljah in praznikih — zjutraj. Rokopisi se ne vračajo, nefrankirana pisma se ne sprejemajo. — Glavno uredništvo in uprava je v Trstu, ulica S. Francesco d'Assisi, št. 20, kamor naj se naslovijo vse denarne pošiljke in dopisi. — Za Ljubljano in okolico je uredništvo in uprava v hotelu „Malič“ v Ljubljani. — Po pošti sprejemano stane „Jutro“ mesečno K 1.50, četrtletno K 4.50, celoletno K 18.— za inozemstvo celoletno K 28.—. — Naročnina se plačuje vnaprej. — Oglasi: 1 mm. visokosti četrstopenjske vrste 6 vinarjev, pri večkratnem oglaševanju primaren popust. Mali oglasi: 5 vinarjev za besedo. — Za odgovor je priložiti znamko.

Slavuostna otvoritev zgradbe belokranjske železnice.

Izvirno poročilo „Jutru“.

Novomesto, 23. marca.

Odhod iz Ljubljane.

Dež lije, kot bi iz škafa lil. Nebesa niso vesela toga dogodka tam dobi ob zeleni Krki in belokranjska železnica kakor je plavala v kalnem dozduj tako plava v deževju zdaj ko ima spostat beseda meso.

Tako bi rekel črnogledi vražar, in še mi vsi, ki nismo njegovi sorodniki, nismo posebno veselega srca ostavili Ljubljano.

Pri sgodovini tega dogodka ne sme biti pozabljeno, da je slavna železnična uprava za ta dogodek pozabila vsaj na nas tako zvane „časnikarje“.

Vlak, kateremu sta bila pripeta 2 posebna voza za posebne goste, je imel to spremembo, da so Novomeščane potisnili nazaj, Kočevanje pa spravil naprej.

Izmed slavnostnih udeležencev se je prvi prikazal na peronu ljubljanski župan dr. Tavčar, za njim dež. posl. Višnikar, knez in več drugih odličnjakov.

Dalje smo videli na peronu bivšega deželnega glavarja pl. Šukljeja, dva najnovejša „kmeta“ dr. Lampeta in prof. Jarca. Nakupila sta si včerajšnjega „Slovenca“ ker „kmetje“ te družbe redkokdaj dobe ta najboljši list v roke. Jarc bi bil rad kupil tudi še „Jutro“, pa se je bal, kajti v tistem trenutku ko ga z očmi stisnil v žep, pride na peron vidni poglavar kranjske cerkve knezoškof Anton Bonaventura. V zadnjem trenutku se je pokazal tudi ekselencia baron Schwarz s svojim stabom in da ne pozabimo deželnega glavarja dr. Šušteršiča.

Železniški minister bolan.

Radovedneži, ki so upali videti samega železniškega ministra dr. Forsterja, niso prišli na svoj račun. Ekselencia je izvolil bti bolan in se je dal zastopati pa višjemu stavbenemu svetniku Bertel pl. Gradeuberg.

No, pa je vseeno obveljalo celo vožnjo in še v Novem mestu, da je prišel sam železniški minister doli med Dolenjce.

Dež je lil, vlak pa resno kadil svojo pot naprej, dokler se za to pot ni ustavil ob sprejemu na novomeškem dolodvoru.

Dež je še vedno lil, a vzlic temu se je na kolodvoru ljudi kar trlo. Vse bi bilo rado vidilo ministra. A vsi so prihajali, le njega ni bilo. Da so bili udeležniki po običaju sprejeti, to je samo po sebi umevno. O kakem posebnem sprejemu vsled naliva ne more biti govora. Gospoda je posedla vozove in hajdi na lice mesta.

S tem se je še le pričel spored slavnosti. V poslopiju železničnega gradbenega vodstva je bil kratek sestanek.

Pravi sprejem v Novem mestu

se je izvršil še le pred poslopjem železničnega gradbenega vodstva, ki meji na mestni park, na prostor slavnosti. Okoli obeh prostorov velik naval ljudstva. Naj je dež še tako lil, ljudstvo od blizo in daleč

je mirno potrpevalo v stisnjenih gruclah na dežju. Na cesti pred poslopjem je udeležnike pozdravila meščanska garda pod poljstvom stotnika g. Bergmana. Pozarna bramba je delala špalir ob svečanostnem prostoru. Hiše naokrog vse v zastavah. Novomeških župan g. Rozman je v kratkih besedah (slovensko seveda) pozdravil deželnega predsednika; ekselencia je še v krajših besedah odzdravil. G. Opitz je storil svojo dolžnost kot vrhovni zastopnik gradbenega vodstva.

Sprejem tukaj bi bil res nekaj veličastnega, tako pa je dež večinoma vse pokvaril.

Slovesna zasaditev prve lopate.

Malo pred poldne se je začel vršiti akt slovesne zasaditve prve lopate. Udeležniki na čelu jim zastopnik ministrstva, deželni predsednik in deželni glavar, so se podali iz poslopja v bližnji park, kjer je stala provizorična kapelica blizu mesta, kjer se je zasadila prva lopata. Cerkveni obred je vodil mil. g. prošt dr. Elbert ob asistenci kanonikov. Med obredom je pel pevski zbor pod vodstvom g. Hladnika.

Po končanem obredu in blagoslovu se je g. Opitz zahvalil vsem udeležencem, v prvi vrsti g. proštu, deželnemu glavarju, odposlancem železniškega ministrstva in sploh vsem navzočim udeležencem.

Na to je deželni predsednik prijel v roke s trobojnicami okinčano lopato ter jo zasadil v zemljo ob bregu, pod katerem je projektiran tunel. „Zu Ehren und Nutzen des Landes!“ To je bil pozdrav predsednika slovenske dežele.

Za njim je prijel lopato deželni glavar g. dr. Šušteršič z vzklikom: **Na čast, blagor in procvit Kranjske dežele!** Potem je prehajala lopata v roke odposlancev železničnega ministrstva, vsak seveda v nemškem nagovoru.

Eden zadnjih je prišel na vrsto mož, ki je pri vsi svoji sebičnosti, ki jo je družil pri vršitvi tega načrta vendar le eden prvih činiteljev vresničenja tega načrta, mož, ki mu pri vseh grehah kateremu naštevamo na drugem mestu, vendar moramo priznati velik del zaslug na realiziranju tega projekta, ta mož je bivši deželni glavar, dvorni svetnik pl. Šuklje. Pisec tega poročila je stal tedaj blizu tega danes mrtvega slovenskega velikan politika. Nehote mu je stopila pred oči slika, ki jo je po njegovi inicijativi izvršil naš umetnik in katero je „Jutro“ že pred nekaj dnevi priobčilo. Poznate jo še, zato si lahko napravite sami komentar. Mož je prijel lopato in z glasom, kakor ga pri njemu doslej nismo bili vajeni, je pozdravil to prvo lopato tako: **„Belokranjska železnica! Da bi dosti koristila domačim domovini in naši slovenski bodočnosti!“**

G. Opitz je potem izrazil še željo, naj bi ta proga zjedini vse narode države. Pozval je navzoče na udanostni pozdrav cesarju: „Er lebe Hoch!“ Cemuur so na drugi strani odgovorili klici: „Živijo!“ In med temi je bil zopet dvorni svetnik pl. Šuklje, ki je svoj „Živijo!“ z nenavadno krepkim glasom klical.

Pevci so zapeli in godba je zaigrala

njegove mladosti. Vztrepetal je, ne vedoč, zakaj. Začutil je hipoma da ni nikoli pozabil te izbe. Z zaprtimi očmi je videl v duhu vsako najmanjšo podrobnost. Da, tukaj je bilo!... Da, semkaj je prišel v neki slični noči on, princ, sin kralja francoskega, k razbojniku ter mu dejal:

„Ako mati do polnoči ne pride v ulico Haš, počakaj do ene. Takrat pa mora otrok umreti!“

Materi ni bilo na sestanek. Otroek je poginil, kakor mu je zatrdil razbojnik potem. In ta otrok mu je vstal zdajci pred očmi spomina. Videl ga je takšnega, kakršnen je bil v trenutku, ko ga je v ječi v Tanplu iztrgal iz materinega naročja. Videl ga je biti okrog sebe in ga slišal kričati. Tistikrat se princ Henrik ni bal otroškega kričanja. Zdaj pa, po dolgih dvaindvajsetih letih, je zaslišal v duhu zopet to vekanje in je vztrepetal.

Obrisal si je čelo in zamrmral:

„Otrok je mrtev...“

Klateži pač niso poznali strahu — razen naravnega strahu pred zanjko — ki pa tudi ni bil posebno velik. Ko pa so slišali te čudne besede, izpregovorjene s tako turobnim glasom, jih je vendarle nekaj izpreletelo.

„Otrok je mrtev?“ je ponovil Trenkmaj

preplašen.

„Oho! Tukaj torej pobijajo otroke?“ je zagodel Strapafar.

cesarsko bimno. . . In s tem je bil slovesen akt zaključen.

Sledila so potem predstavljanja belokranjskih odposlancev, uradništva in soudeležencev obče, v kolikor se to ni že prej zgodelo.

Banket.

Ob 1. pop. se je vršil v Tuškovi restavraciji slavnostni banket. Od tega se je naš urednik iz razlogov, ki jih pozneje omenjamo že prejšnji dan pustil izključiti.

Novomesto v zastavah.

Ko smo prišli iz parka v mesto, nas je jako prijetno razveselilo okrašenje celega Novega mesta z zastavami. Ker je kmalo nato pojenjal tudi dež, je bil utis sredi okrašenega mesta res prazničen, vreden tega za celo Dolenjsko znamenitega dogodka.

K posameznostim se še povrnemo od slučaja do slučaja.

Ljubljana-Kranjsko.

Pod ključem — namesto „Pod svobodnim solncem“. Iz Novega mesta se nam poroča: Znanja Žlogarjeva afera radi članka „Pod svobodnim solncem“ je zašla na pota občutnih posledic za tiste, ki so pri ti aferi bili izpočetka najmanj prizadeti. In to so uslužbenici podružnice katoliške tiskarne v Novem mestu. Župan Rozman je vložil tožbo proti kanoniku Žlogarju kot odgovornemu uredniku. Ker pa je v Novem mestu že stara navada, da se pri vsaki na ondote razmere se nanašajoči notici proizvedu je le po piscu, se le vprašuje, kdo je že spet to pisal, se le napada če imajo koga na sumu, oseba in se na manj brigajo kaj je pisano, so se v tem slučaju še posebno brigali za vprašanje: Kdo je pisal članek „Pod svobodnim solncem“. — Ker so Novomeščani ravno tako kot so radovedni z vprašanjem: Kdo je pisal, ravno tako tudi radožarni z odgovorom: Ta le je pisal, ali pa: Jaz pa vem kdo je pisal, se je tudi eden uslužbenecv te tiskarne hvalil okrog: Jaz vem kdo je pisal — ker mi je sam priznal, pa ga ne povem. Kakor pa se v Novem mestu vse izve kar se govori (še tisto kar se ne govori), se je izvedlo tudi za to, pa k nesreči za tistega ravno ob času, ko se je sodniško zaslišavalo vse osebe te tiskarne. Odkostavci so se seveda izgovarjali, da ne vedo, sicer pa so se posluževali paragrafa kazenskega pravnega reda, ki posamezne oporoča pričevanja v takem slučaju. Tudi kot knjigovez nastavljeni Seifert je bil zaslišan. Ker je pa on tisti, ki je govoril, da ve kdo je pisal tisti članek, ga je sodišče pozvalo, naj pove ime dotičnega. Seifert pa se je branil, da tega ne pove, in se je kakor stavci skliceval na zgorej omenjeni paragraf. Toda ta paragraf nima s službo Seiferta ničesar opraviti. On nima kot knjigovez zase nobenega stika s tiskarno v kolikor se namreč tiče tiska „Dol. Novic“. K temu izgovoru ga je nahujskal le dr. Pegan ki je s svojimi nerodnimi nasveti že toliko posledic zagrešil v lastni stranki. Sodišče je Seiferta o tem tudi poučilo in ga opozorilo na po-

sledice če se še dalje brani izpovedati ime dotičnega pisca. Seifert ni ubogal. Ker so vsi opomini in tudi zadnja sredstva ki jih ima sodnik na razpolago, niso nič izdala, so Seiferta pritegnili v za take slučaje določeni zapor. To pa je hud udarec za njegovo družino, ki se že itak komaj vzdržuje na površju. Pa Seifert tudi še zdaj vztraja pri tem, da ga ne izda, pa magari, da je 100 let zaprt. Pripomniti je še, da Seifert toga, kdo je pisec, ni izvedel v prostorih tiskarne ali knjigovoznice, marveč zunaj, torej ga sploh ne veže dolžnost tajiti ime. Tudi je župan Rozman dal častno besedo na razpolago, da ako Seifert izda dotičnega pisca, on tega ne bo izrabljaj v tožbi proti odgovornemu uredniku, ker je ta itak odgovoren tudi za pisca. Pa tudi to ne omaje Seifertove trdovratne tajitve. — Nam je g. Seifert znan še iz časov, ko je bil v Ljubljani in nam je iz nekega jako zanimivega slučaja tudi znano, da so bili časi, ko Seifert ni bil še tak strasten klerikalec, kot je zdaj v Novem mestu. Toda v tem slučaju tega ne maramo izrabljati, bo že prišla kaka boljša prilika za to. Ampak ker se tiče njegove trdovratne tajitve, moramo moža le priznanjem občudovati. Kajti če je tudi res, da on za ime pisca ni izvedel v prostorih svojega delodajalca, pa vendar toliko gotovo je, da ima pisec dotičnega članka velik upliv na vse v ti tiskarni uslužbene osebe. Njega izdati, pomoni toliko kolikor samega sebe uničiti. Bržkone mu je Seifert zastavil tudi svoje besedo, da ga ne izda. In tak značaj moramo v takem slučaju tudi pri nasprotniku spoštovati. Obsojati pa je njegova lahkomišljenost, da se je sploh v toliko izdal, da je priznal, da ve za piscevo ime. Op. ured.

Deželni avtomobil reklama za Puntigam. Iz Dolenjskega nam poročajo: Po belokranjskih volitvah je neki ljubljanski list kritiziral postopanje znanega zastopnika pivovarne Puntigam, kavalirja Petriča iz Ljubljane. — Očital mu je, da je po Belokranjini mešetaril s svojim nemškim pivom, a ob enem pa agitiral za svoje ljubljanske prijatelje — klerikalce. Nam se je čudno zdelo, da je dotični list tega Petriča, ki je že zdavno znan kot eden najbolj nevarnih klerikačev, še le zdaj tako trdo prijel za njegova kosmata ušesa. Čudno se nam je zdelo, da ga je ravno ta list tako prijel, ker nam je znano, da takrat, ko je ta list pisal proti nemškim pivarnam, je na čuden način pardoniral ravno Puntigam, od katere pivovarna je znano, da je najbolj razširjena in sicer pri največjih liberalcih in narodnjakih na Kranjskem. Brali pa smo po tem v ravno tem listu, da je g. Petrič kot zastopnik ljubljanske zaloge daroval nekemu društvu, za katero se gospodje okrog tega lista zelo zanimajo, neko večjo vsoto denarja. Odkrito rečeno, nam se to ni dopadlo. In zakaj ne, to je lahko vsakomur jasno. List je preganjal le Koslerjevo pivovarno, kjer so se dragonci napili v tistih razburjenih časih, na katere se bo slovenski narod večno spominjal. A navsezadnje je bila ta pivovarna vendar le naše domače podjetje in brata Kosler že iz praktičnih ozirov nista bila vsaj sovražnika Slovencev, za to so ju enkrat pregnali celo iz nemške

bil privezan z motvozom. Burakan pa je položil roko na ročnik svojega ogromnega rapirja.

„Potrpite malo!“ je dejal Trenkmaj z rahlim glasom. „Prepustite meni postopanje v tem kočljivem vprašanju. Gospod“, je dodal, „opozoriti vas moram, da smo plemenitaši“.

„Tako je!“ je pritrdil Strapafar, zijaje od občudovanja.

Plemenitaši, porko D.!“ se je pridružil Korpodibale.

„Ta, kospot!“ je rekel Burakan dostojanstveno. „Mi smo blemenitaši, sakrament!“

Ponosen na uspeh svojega govora, se je Trenkmaj prav skromno naklonil in zaključil nato:

„Iz tega sledi, častivredni gospod, da ste gazili po najgloblji zmoti, ko ste nas imeli za razbojnike. Kar se pa tiče n j e g a, bodite tako dobri in ne pitajte ga v moji navzočnosti nikoli več s falotom; solze mi silijo v oči, ako pomislim, da bi vas bil v tem slučaju primoran zaklati, ne vedoč, ali ste v stanju milosti božje.“

Henrik je videl, kako je četrto rok zrahljalo štiri bodala v njihovih nožnicah. Povedali smo že, da je bil hraber človek. Toda ti štirje mračni obrazi in ta štiri bodala, ki so se svetila pred njegovim nosom, so ga nehote navdala z opreznostjo. Razume se po sebi, da so naši štirje pleme-

LISTEK.

Ljubimca pariška.

(Nadaljevanje „Nostradama“.)

I.

Ležišče merjasca.

Henrik II se je bil dal odvesti našim klatežem. Strmenje nad tem, kar se je bilo zgodilo, ga ni hotelo miniti. Z nepopisno radovednostjo je opazoval sam svoj korak, kakor da se vse to ne dogaja z njim, nego z drugo osebo. Saj pa je bil dogodek tudi fantastičen preko vseh mej: kralj, pa jetniki!... Jetnik razbojnika! V Parizu samem! Par korakov od Luvra! Bilo je kakor moreče sanje.

Toda ko je dospel v ulico Kalandre, je nehal misliti na to. So nagle, nepričakovane misli, ki udarijo človeku v možgane, kakor da bi nenadoma potegnil veter; misli in spomini na mrtvo preteklost, ki se mahoma zbudijo in ugrizne človeka v srce.

„Moral sem nekaj zahajati v to ulico“, je mislil Henrik sam pri sebi. „Ali kdaj? Gotovo je že dolgo od tistih dob. Zakaj? Tega tudi ne vem...“

In ko je stopil v stanovanje, v ta revni brlog, se je domislil, kdaj je bilo. Bliskoma je zasijala luč spomina po daljnem obzorju

ljublanske kazine. Delati pogrom proti domačemu podjetju, a pardonirati pri tem veliko bolj nevarno tuje izrecno nemško nacionalno podjetje, to se nam ne zdi posebno srečno izabrano taktiko Slovincem pomagati. Posledice te napačne taktike imamo pred seboj. Iz domače Koslerjeve pivovarne se je porodilo tuje podjetje, ki je zdaj čisto v nemškem nacionalnih rokah. Kaj je s tem slovenskemu narodu pomagamo? No, pa da pridemo nazaj na Petriča. Dotični list je spoznal — to moramo izrecno naglašati — napako, če je takrat mislil, da je Petrič naprednjak. Zdjaj ko se je v slovenskem časopisu opustila reklama za domača podjetja („Jutro“ tega še ni opustilo, pač pa so „Jutro“ zapustila slovenska podjetja. Op. ured.), se je Petrič začel popolnoma varnega in je začel pridno agitirati za klerikalce tako v Belo Krajino, kakor povsod, koder mešetari s svojim nemškim pivom in s konji, ki se rede ob tem nemškem pivu. Mož je računal, da je s svojim prispevkom za dotično društvo res že kupil tudi prepričanje dotičnih gospodov. Pa vso čast jim, ravno v tem slučaju če tudi že malo pozno, so javno dokazali? da so spoznali tička tudi — pod perjem. Da ga bodo še bolj spoznali, naj vzamejo tem potom na znanje, da so se klerikalci Petriča za njegovo agitacijo v Beli Krajini na ta način hvaležne izkazali, da Petrič zdaj lahko mešetari za svojo graško pivo v deželnem avtomobilu, oziroma v avtomobilu, ki se ga poslužujejo sicer le gospodje od deželnega odbora, kadar imajo z Lončaričem kako „komisijo“.

Narodno ženstvo proti Ribnikarju. Iz krogov ljubljanskega narodnega ženstva se nam poroča: Ko smo zvedele, da „Jutro“ proti krizi, smo se nehote spomnile na tiste čase, ko je ravno „Jutro“ tega prej v Ljubljani in slovenski politiki neznanega moža spravilo na višino lestvice, na kateri je do pred kratkim stal. Da je zdaj zdrknil nizdeli, to menda že sam občuti. Spomnile pa smo se pri tem tudi tistega škandala, ko je ta mož iz črne nevhvaležnosti toliko časa integriral proti listu, kateremu se ima zahvaliti za svojo bivšo karijero, da se mu je s posredovanjem slično duhtežih dimnikov posrečilo „Jutro“ postaviti na cesto, a namesto „Jutra“ pa spraviti v življenje njegovo „Meglo“. In pri teh spominih g. urednik je v nas zavrela zavest ogorčenja, da pade glavna krivda te zdanje krize „Jutra“ na vest človeka, ki je „Jutro“ s svojimi intrigami pognal iz Ljubljane. Mislimo, da lahko rečemo v imenu vseh, ki so enakih misli z nami, da je ta mož svojo vlogo v Ljubljani doigral in da nobena izmed nas ne sme še dalje trpeti njegove družbe tudi ne več v javnih lokalih.

Obsodila sta meščansko gardo. Novo-meščani še danes veliko drže na svojo c. kr. priv. meščansko gardo ali „purgarje“ kakor jim pravijo. Ta garda je počastila tudi udeležence pri slavnosti „prve lopate“. Ko je imela po končani slavnosti svojo „defilirungo“ in je stotnik komandiral pozdrav prvim glavam udeležnikov, je korakal deželni predsednik proti strani, od katere se mu je v čast poklonila gardna zastava... ekscelencen baron Schwarz temu pozdravu ni posvečal pozornosti. Za njim je šel deželni glavar, pred katerim se je zastava tudi poklonila, toda tudi dr. Sušteršič se ni zmenil za to čast. To pa stare „purgarje“ strašno boli, v nekem oziru imajo tudi prav: pozdravit je vljudnost, odzdravit — dolžnost.

O slavnostnem banketu povodom začetka zgradbe belokranjske železnice, novomeško prebivalstvo ne poje posebnih zahvalnic. Delevci, ki so ta čas, ko so ae gospodje gostili, stradali, ta banket naravnost preklinjajo. Gospodje so bili, kot se sliši, jako varčni. Kar je ostalo, so vse pobrali iz miz in vzeli

seboj. Seveda to ne zadene ljubljanskih udeležencev. O tem banketu imamo itak še spregovoriti resno besedo. Na to resno besedo že danes opozarjamo naše bralce.

Kakor pod turškim sultanom. Prejeli smo: Poslovanje turških oblasti pod bivšim sultanom Abdul-Hamidom je dovolj znano. Čisto tako se godi tudi občanom največje občine na Kranjskem. „Jutro“ se je v zadnjem času že pečalo z vprašanjem, kako je županstvo Šmihel-Stopiče porazdelilo vodarino. Kakor se je županu bolje zdelo in kakor je njegovim prijateljem bolje ugajalo. Eni morajo plačati vse, drugi imajo vodo zastoj. Pa to se vse nič ni, proti temu, kar zdaj županstvo uganja. Ker je pri tem vse tako v vzornem redu, so zdaj začeli izterjovati vodarino za l. 1909. in 1910. torej za 3 in 2 leti nazaj. Slučaj je pa tako hotel, da se je to že enkrat zgodilo in sicer potom prisilne rubežni. Takrat se je morala vodarina plačati kdor ni hotel biti zaradi par kronc in zaradi vode zarubljen. Te sramote pa noče nobeden trpeti, zaostanek, ki ga je pa tudi zakrivila znana vestnost županskega uradovanja, se je naknadno poplačal in vsakdo je mislil, da je zdaj stvar vendar že enkrat v redu. Pa kako smo se zmotili! Pred kratkem je namreč to slavno županstvo brez pravega župana razposlalo še enkrat ravno tiste izterjalnice za ravno tiste zaostanke. Da se sistem, ki se že zdaj podpisuje za župana, čeravno ga ni nihče izvolil in ki se mu jako malo pristojna s prilizljenim obrazom iskati družbe z g. državnim pravdnikom in preiskovalnimi sodniki, dokaže, kako vzorno posluje naše županstvo, so se te izterjalnice brez ugovora sprejemale. Vsaj smo imeli dobro spravljena potrdila za že enkrat plačano zaostalo vodarino. Ko je potekel rok, da to še enkrat plačamo, kar smo že plačali, smo šli v županski urad ter tam prezentirali uradna potrdila, da imamo že zdavno plačano, za kar se nas zdaj še enkrat terjajo. To bi morali biti navzoči, kakšen obraz je napravil tajnik ko je zagledal tudi njemu znana potrdila! Mož se je kar za glavo prijel in ima prav da se je. V celi občini imajo 4 vasi opraviti z vodovodom, pa še tega ne znajo v redu držati. Ker smo prepričani, da gotovi gospodje iz gotovih razlogov puste temu „županu“ delati kar hoče, bomo občani sami preskrbeli, da odpravimo turške razmere v šmihelski občini.

Začetek tolovajstev na Dolenjskem. Kakor vsaka železniška zgradba privablja izrodke delavstva, ki so ne samo v nečast poštemim delavcem in nevarni za življenje tovarnišev in okoličanov, tako tudi zgradba belokranjske železnice ne dela in ne more delati izjeme iz tega pravila. Vsaka železnična zgradba hrani debelovezni arhiv kriminalistike posebno pobojev in ubojev. Tudi ta zgradba ne bo brez njih. Še se ni delo prav pričelo, pa že slišimo o tolovajskih napadih na javni cesti, o tatvinah, o izseljevanju itd. Tu le nekaj znanih slučajev: Pos. Miha Žagar iz Stopič se je pred kratkim s svojo ženo vračal od sejma v Karlovcu domov. Ko prideta na vrh Gortancev, skočita dva neznana lopova pred njih. Eden prime za konja, drugi pa za voz in sta se tako pripravila za napad. Žagar pa korajžno v žep navidez kakor bi segel po samokres. Napadalec sta mislila, da ima Žagar kako orožje sta se ustrašila in zbežala. — Drugi slučaj: K gostilničarki Ivani Blatnik (pri Johani) na Težki vodi pride že v noči neki tujec ter zahteva prenočišče. Ker je bil mož tako sumljiv, se ga je gostilničarka zbala in mu rekla, da ga ne more prenočevati. Mož ji je pa začel groziti, da ji zažge hišo, če mu noče dati preno-

čišča. Gostilničarka se je prestrašila in od strahu privolila neznanu prenočišče. — Tretji slučaj: G. A. V. iz Gotne Vasi sreča pri belem dnevu na javni cesti neki neznanec in zahteva od njega, naj mu pokaže uro. Ker g. V. tega ni hotel storiti je zahteval od njega denar. Koliko bo še takih slučajev, ki pa ne pridejo v javnost. Značilno je, da so se vsi ti slučaji zgodili v šmihelski občini, to je v tisti občini, kjer javne oblasti puste Zircu delati kar hoče in celo to, da se še vedno podpisuje kot župan, dasiravno je to po zadnjih dogodkih protizakonito in da se je Zirc že sam javno izrazil, da on ni več župan. Zirc se za javno varnost v svoji občini sploh ni nikdar brigal, zdaj pa še tem manj, ker potuje vedno v Gradec in stiče po Ljubljani, bogzna po čem. Značilno je to, da je ravno šmihelska občina že od nekdaj razupita kot občina pobijalcev in ker se sedaj, ko je toliko tuje elementa v tej občini, prav nihče ne briga za javno varnost občanov. Če ne bo to zadostovalo, znamo še kaj drugega povedati.

Lep krščanski zdravnik! Iz Kandije: Potrpljenje je božja mast, ali je pa tudi — hudičevo olje. Že dolgo časa prenašamo skrajno potrpljenje nasproti zdravniku, ki so ga klerikalci kar čez noč transperirali iz Vrhovnice v Kandijo v bolnico usmiljenih bratov. Dr. Buh, to je tudi med večaki znano, je dober zdravnik, to spričevalo mu moramo javno priznati. Ali tudi to je javno znano, da je dr. Buh tudi drag, včasih tudi najdražji zdravnik. Kdor ima denarja dovolj, da mu je vseeno, koliko plača, nič ne rečemo, naj mu le računa, kolikor hoče. Ali dr. Buh je tudi krščanski zdravnik, mož na katoliški podlagi in na ti podlagi bi moral kot kristjan tudi vedeti, da je tudi v zdravniških računih razloček med bogatinom in siromakom. Ne bomo za enkrat vlačili posameznih kričev slučajev na dan. Spomnimo ga le toliko, da mož kot primarij v zavodu katerega podpiramo vsi brez razlike strank, še ne sme biti vsegamogočen. Drugače se znajo usmiljeni bratje pri dr. Buhu zahvaliti že bi nekoč prejenjale simpatije usmiljenja do zavoda, na katerem je primarij, ki v mnogih slučajih ne kaže posebnega usmiljenja a do bolnikov. Kakor rečeno, mi smo vse to že davno vedeli, pa smo potrpežljivo največ za to, ker je kakor rečeno, dr. Buh drugače dober zdravnik. Da pa ga danes obesimo na veliki zvon, temu povoli nam je dala sledeča govorica: Neki gospod v Kandiji ima že dlje časa raka na ustnicah. Zdravil ga je dr. Strašek. Toda Strašek se že dlje časa mudi na nekem zunanjem zavodu v svrhu neke izkušnje. Tako je ženska bolnica prepuščena le mlademu zdravniku dr. Černišu, ki je sicer dober zdravnik, ali tako mesto brez pravega šefa je vendar le preveliko breme za enega zdravnika. Ker pa to vprašanje zahteva biti posebej rešeno, smo ga le toliko omenili, da dr. Straška, ki je onega moža zdravil, zdaj že dlje časa ni doma. Možu pa se je med tem časom bolezen obrnila na slabše in ker je njegov zdravnik odsoten, je naravno, da je šel v bolnico Usmiljenih bratov. Dr. Buh moža preišče in ga vpraša, kdo ga je dozdaj zdravil. Mož mu je odkrito povedal, da dr. Strašek, ki ga je zdaj ni doma in ker se mu je bolezen poslabšala, je prišel v zavod Usmiljenih bratov. Dr. Buh pa ga je zapodil rekoč: „Ker niste preje vedeli zame, zdaj pa jaz Vas ne poznam, pa pojdite v Ljubljano“. Mož je začuden pogledal tega krščanskega zdravnika ki ga iz od cele dežele podpiranega zavoda seganja v deželno bolnico. Pa ker je videl da ga dr. Buh res podi vun in ker mu je bilo že tako hudo, da že ni mogel več ne jesti ne piti, mu ni drugega preostalo, šel je, zapustil zavod „Usmiljenih“ bratov in moral iti v deželno bolnico. Mi tukaj le ponavljamo, kar se po celi Kandiji in v mestu javno govori. Ugled zavoda Usmiljenih bratov če sploh še reflektirajo na to ime in na podporo vsega prebivalstva, zahteva, da to govorico pojasnijo.

Obsojene volilne sleparije. Klerikalci so a svojim obž. volilnem redom vendar toliko dosegli, kolikor dosega tisti ki drugim jamo koplje, pa se sam vanjo zavrne. Vzbudili so v ljudstvu čut do volilne zavesti in čut za doščanja za volilne sleparije. Deželno sodišče v Ljubljani se zdaj vsak teden peča s klerikalnimi volilnimi sleparijami. Zadnjič je bil obsojen kopanski župnik, v soboto župan iz Liplenj. Župan Anton Andolšek je zagrižen klerikalec in je kot tak mislil, da bo posegno zveličan, da bo pri občinskih volitvah sleparil. Pred sodiščem sicer trdi, da je nedolžen, toda priče so prav lepo izkazale njegovo klerikalno nedolžnost. Tako se je n. pr. ugotovilo, da je Martinu Starcu 12 ur pred volitvami prinesel glasovnico, ki je bila popolnoma izpopolnjena s klerikalnim kandidatom. Ali prvo medaljo izmed vseh ostalih klerikalnih volilnih sleparjev si je Andolšek zaslužil z naravnost genijalno izumitvijo volilnega sleparjenja. On je namreč vse glasovnice numeriral na robu kjer jih je tudi če so se oddajale zganjene, lahko opazil. —

Na ta način je lahko zvedel, koliko volilcev je oddalo te numerirane glasovnice. Toda nekateri možje so bili vendar toliko prebrisani, da so ta županov genijalen izum opazili ter iz numeriranja tudi sklepali, da za tem tiči klerikalen zajec v grmu. Da genijalnemu županu prestrižejo racun, so numerirani rob glasovnice — odrezali. Pri vsi svoji genijalnosti — to opazuje kriminalistika po vseh velikih lopovih — pa je bil Andolšek vendar tako nepreviden, da se je že naprej hvalil, da bo pri komisiji še pred štetjem glasovnic dobro vedel, kako so volilci volili. Pri vsem tem mu je tudi okrajno glavarstvo očitalo, da ni pravočasno oznanil volitve. Katoliški župan Anton Andolšek je dobil za svoje nesekesane grehe samo 5 dni pokore, pa stroške bo moral trpeti.

Vsaka gospodinja ki hoče pripraviti dobro kavo, ji pridene dobrega kavnega pridačka. Ker je pa znana stvar, da je najboljši kavni pridaček Kolinska kavna primes, kupujejo vse gospodinjne samo ta kavni pridaček, ki ima tudi to veliko prednost, da je edino pristno domače blago te vrste.

Ogenj v kapitelju. V novomeškem kapitelju je v nedeljo dopoldne nastal ogenj, ki je zašel iz dimnika v stanovanje nekega starega kanbnika. Zgorelo je le nekaj hišne opreme, ker je takoj na lice mesta došla požarna bramba, ki je razširjenje ognja omejila in tudi na dotičnem delu zadušila.

Matero, pazite na svoje male! Neka M. V. 32 let stara mati je pustila svojo 2 letno hčerko ležati na razgreti peči. Vsled preveč zakurjene peči pa se je vnela obleka otroka, ki je dobil hude opekline in čez 2 dni od bolečin umrl. Ker je sodišče spoznalo, da te nesreče ni mti zakrivila in je bila mati že s tem dovolj kaznovana, da je izgubila na tak način svojega otroka, je bila obtožena mati oproščena.

Trst-Primorje.

Današnja pravica. Prejeli smo: „Danes vlada pravica... pravica za vse brez razlike“. Take besede slišimo iz ust onih, ki držijo proletarijat za grlo ter ga dušijo, take besede slišimo iz ust onih, ki ustanavljajo ponemčevalnice ter vzgajajo v njih janičarje in renegate... V Trstu ima, rečimo, 3000 Nemcev: gimnazijo, realno, rest. alno gimnazijo, štiri mešne šole, kakih šest ljudskih šol in sedaj hočejo odpreti še nemški licej. Vse te šole jim seveda vzdržuje — država. 70.000 Slovincem v Trstu pa nima niti ene državne šole. Če dovrši slovenski učenec petrazredno Ciril-Metodovo šolo tedaj, ali mora peti razred tri leta prostovoljno ponavljati, ali pa mora iti v kakšno ponemčevalnico. Prosim slavnega gospoda, kje je tista pravica? Kje je tista pravica o kateri toliko govorite in pišete? Takšno državo, ki bi nas najraje vse Slovence požrla, naj bi ljubili in ji poljubljali šibo s katero nas tepe? Za takšno državo torej naj gremo v boj? Slovenci! V črnorumeni zastavi se zavijte in — klanjajte se takšni državi... — P.

Za „Jutrov“ sklad je nabrala vesela družba v „rumeni hiši“ 1 K 60 vin. Zahvaljujemo se veseljakom, ki so se spomnili v veselju tudi „Jutra“ in upamo, da se bo tudi v drugih veselih družbah kdo spomnil „Jutra“.

Nov vir sokolstvu. Vžigalice ki jih je začela sedaj izdelovati „Česka sirkarna“ v Budjehicah v prid slov sokolstvu, je nov vir prispevkov našemu sokolstvu; zatorej opozarjamo sokolstvo in prijatelje sokolstva, da povsod zahtevajo te vžigalice katere so v škaticah opremljenih z vignetno: telovadek s trobojnico in v ozadju ljubljanski grad z vzhajajočim solncem ter napisom: „V prid slov. sokolstvu“. Povdarjati moramo da je „Česka sirkarna“ pri nas edino slovansko podjetje te vrste ki sloni na strogo narodnih tendencah ter ne gleda le samo na svojo korist temveč podpira mnoga slovanska narodna društva. Tako bo tudi naše slovansko sokolstvo imelo znatne prispevke od omenjenih vžigalic.

Javni shodi N. D. O.

V nedeljo, 24. t. m. sta se vršila dva javna shoda N. D. O. Danas prinašamo poročilo o shodu pri sv. Jakobu. Poročilo o zidarskem shodu na Kolonkovec prinesemo v jutranji številki.

Javni shod delavcev tehničnega zavoda sv. Andreja in sv. Marka na vrtu „Konsumnega društva“ pri sv. Jakobu. Uteležba je bila velika. Vrt „Kons. društva“ je bil napolnjen. Shod je otvoril predsednik N. D. O. in predlagal predsednikom tov. Hvastjo, ki je po kratkem nagovoru podal besedo tovarišu Brandnerju.

Tovariš Brandner je obsirno govoril o žalostnih razmerah ki vladajo v tehničnem zavodu. Dokazoval je temu krivo to, ker delavstvo v tehničnem zavodu ni organizirano.

nitaši v svojih zakrpanih usnjatih jopičih, v plaščih, ki so šteli skoraj več lukenj kakor nebo zvezd, v zmečkanih klobukih, in luknjastih čevljih, s svojimi dolgimi brki in brezkončnimi papirji dišali že oddaleč po malhi in vrvi.

„Kdo je“, je nadaljeval Trenkmaj, „o tem bi se dala povedati cela lepa historija, ki bi zanimala marsikatero žlahtno in junaško družbo. Ali ste ga dobro opazovali pri delu, kaj? Verjemite mi, jaz, ki govorim z vami, sem ga neštetokrat videl do prinašati še vse lepše reči. Petdeset se vas lahko postavi v vrsto, in če je on pri nas, bomo kmalu gotovi z vami. Stirje smo tu. Za najmanjšo razžalitev smo pripravljeni ubiti kogarkoli. Toda on, sveti Pankracij sam mi je priča, nam lahko bobna po buticah, ako hoče. Naše glave so njegova last. Po parkrat je rešil življenje že vsakemu izmed nas. On, grom in pekel, je pač on, in amen!...“

„Najboljša sablja vse Francije in Italije!“ je viknil Korpodibale.

„Ja!“ je zarjul Burakan. „Naš mojster je!“

„Naš golobček!“ je pritrdil Strapafar in si obrisal oči.

„Roajal de Borever!“ je dejal Trenkmaj.

In vsa četvorica se je odkrila.

Henrik je poslušal mračnega obličja in s srdom v srcu. In takšna je prepričevalna moč odkritosrčnosti, da je začutil, kako ga pomalem prešinja groza in celo nekakšno polujasno spoštovanje.

„Roajal de Borever!“ je dejal in skomiznil z ramami. „Kaj pa je to!“

„Tisti otrok je“, je rekel Burakan z vso nedolžnostjo in nevednostjo.

Henrik je vzplnil. Njegove oči so postale blodne. Skrilil je hrbet, kakor da ga pritiska nevidna pest. In s strahom je zamrmral:

„Otrok!... Otrok je mrtev...“

„Burakan“, je dejal Trenkmaj ginjen, „prav si govoril: naš otrok je!“

„Bogme!“ je izbruhnil Strapafar in si zavihal brke. „Ta siromak niti ne pozna Roajala de Borever!“

„Kakor da bi imeli ljudje navado vpraševati, kdo je Roajal de Borever!“ je menil Korpodibale sočutno.

In Trenkmaj je dodal:

„Roajal de Borever“ je samo eden na svetu!“

U tehničnem zavodu je nad polovico delavcev, ki pripadajo slovenski narodnosti. N. D. O. bi morala šteti pravzaprav par tisoč članov v tehničnem zavodu. Da ni tako je to pripisovati zaspanosti slovenskega delavstva. Dolgo časa je delavstvo v tehničnem zavodu spalo in se za organizacijo prav nič ni pobrigalo. Zato pa s medtem časom razmere silno slabe postale. Sebe v zadnjem času se je napravil nekakšen preobrat. Delavstvo se je začelo vzbujati in zanimati bolj in bolj za organizacijo. Povod temu je dal seveda novi inženir, ki je došel iz Nemčije in pristikal pri vsaki priliki na delavstvo. Delavstvo je večkrat zahtevalo, da naj se ga odpošlje proč. Ker se pa to ni zgodilo, je zavrela nekaterim delavcem kri, in napadli so ga. Jaz take napade ne odobrujem, ker stem še ni bog ve kaj koristnega napravljene, če se eno osebo naklesti, kajti posledice tega nihče drugi ne občuti, kakor delavstvo samo. Zakaj so napadli inženirja? Ker je surovo postopal z delavstvom in ker ga ravnateljstvo ni hotelo odstaviti. Odstavilo se ga pa zato ni, ker je bilo delavstvo neorganizirano in se vsled tega ni bilo bati posledic. Nekaj povsem drugega bi bilo, ko bi bilo delavstvo dobro organizirano. Delavska organizacija bi enostavno zahtevala, da se osebo, ki tako nečloveško postopa — odstavi, ako bi se pa to ne zgodilo, bi pa podjetniki, gospodarji, občutli posledice stavke. Sliši se pa, da se ta inženir, ki je bil samo za en hip odstavljen, zopet povrne. In lahko se torej pripeti, da se bo delavstvo začelo pošiljati na cesto, ker se bo inženir bal ponovnega napada, misleč, da so vsi delavci v zvezi, da so se proti njemu vsi zakleli, ter se nadomestilo z drugim delavstvom. Pri podjetnikih je namreč taka oseba, ki delavce trpinči, jih na delu šikanira, dobro zapisana. Rajše pošljejo stotine delavcev na cesto, v obup kakor eno samo osebo, ki zna na tak način zastopati njihove interese.

Vse to se lahko zgodi. To ni nekaj nemogočega in se bo tudi bržkone izvajalo. To se mora pa preprečiti z močno organizacijo. Treba je, da ustvarimo močno organizacijo, ki lahko pritiska, kadar je potreba in marsikaj koristnega se potem ni lahko doseže. Če pa je delavstvo tako zanikarno, da se noče organizirati, da rajše naprej trpi in strada, naj se pa ne pritožuje, da se mu slabo godi, da trpi. Saj delavstvo že s tem, da se noče pridružiti organizaciji — pokaže, da hoče še naprej trpeti, da je z vsem zadovoljno. — Mislim pa, da je jako malo takih delavcev, ki so z vsem zadovoljni. Vsak toži. Vsakemu leži kaka bol na srcu. — In opravičene so tožbe, ki prihajajo iz vrst trpinov — delavcev. Samo tarnati pa nič ne pomaga, treba se je okleniti organizacije, kajti nobena druga moč ne bo odpravila krivice. Enkrat je delavec stal v boju proti posameznemu podjetniku, medtem, ko stoji sedaj pred falango organiziranih delodajalcev.

Delavstvo enega podjetja nima samo dotičnega podjetnika pri kateremu dela, ampak ima celo podjetniško organizacijo pred očmi. Moč podjetnikov je radi tega velika, ker so dobro organizirani. Malo jih je, a od prvega do zadnjega so člani organizacije, ki ima namen napadati delavstvo, gledati nato, da se delavske plače znižajo, da se delavni čas podaljša itd. Če se oni, ki imajo vsega zadosti tako bojujejo za povzdigo, že itak v nebesah se nahajajočega življenja, zakaj bi se potem delavstvo, ki je tako silno izkoriščano in brezpravno, ne potegovalo za svoje koristi, za povzdigo svojega mučnega položaja! Ne trdim, da trpi samo slovenski delavec, ampak tudi delavci drugih narodov se nahajajo v trpljenju. Izkorišča se po celem svetu. Zato mora biti organizirano vse delavstvo. Mi pa ne bomo gledali in pomagali, da se organizirajo nemški in italijanski delavci, ker smo pripadniki majhnega naroda, ki je za drugimi zaostal in se nas vedno pritiska na vseh poljih od strani močnejših narodov. Italijanski delavec naj se organizira v italijanski, slovenski pa v slovenski organizaciji. Če bo vsaka organizacija širila ljubezen, ne pa sovraštvo, bo zmaga na strani trpinov.

Če bomo delali tako, bodo naši uspehi veliki. Mi ne sovražimo italijanskega delavca, ker dobro znamo, da tudi on trpi. N. D. O. kaj takega ne uči in tudi ne sme. Mi nikdar ne napadamo, pač pa napade odbijamo. Pripadniki N. D. O. so veliko bolj človekoljubni, kakor soc. demokratje, ki so preprenjeni s sovraštvom proti nam. Soc. dem. sovražijo člane N. D. O. iz dna srca. Kaj takega bi oni po program ne smeli delati.

Posebno v zadnjem času so začeli hujkati. Potom njih časopisja nam delajo reklamo. So pa za nas le koristno. Oni naj hujkajo, mi bomo pa neumorno delali. Tako dolgo ne bomo mirovali, dokler ne bo vsak delavec, vsak posameznik, ki narodno čuti, in je zatiran, član naše organizacije. Naše vrste se pa tudi hitro množijo. Današnji aršča truma lojevnikov. Pridružijo naj se jim vsi slovenski delavci, kajti lepša bodočnost slovenskega proletarijata je le v N. D. O. Zato vsi pod našo modro zastavo! (Burno odobravanje).

(Pride še.)

Higijenična mlekarina : Trifolium

Štajerska in Koroška.

„Untersteirische Volkszeitung“ nekaj časa glasilo Wastianovcev, so dobili zopet nemški krščanski socijanci v roke. Urednik je prejšnji, Prangner. Izhajala bo vsako soboto.

Trbovlje. Zagonetna smrt. Na Jožetovo, 19. t. m. je prišel popoldan neki monter montirat vodovod za železniške stroje. Stanoval je na Kranjskem preko Save v gostilni g. Grebenca. Zvečer je bil še v veseli družbi svojih prijateljev, a zjutraj so ga našli mrtvega zunaj hiše. Slučaj je še nejasen. Prenesli so ga v trboveljsko mrtvašnico.

Ljutomer. Pri nas je polno samonemških napisov n. pr. ključar in klepar Werbing, pek Peklar, čevljar Filipič, sodar Loparnik itd. Razven enega so vsi sinovi slovenske matere. Tudi na pošti ne najdeš nobenega dvojezičnega lepaka in zunanji je napis samonemški. Ali znabiti zato, ker g. poštar ni slovenščine zmožen? Ljutomerski Slovenci, ali spite?

Gibanje rudarjev v Judendorf-Seegraben. — Leoben 23. t. m. je došel odgovor generalne direktije avstrijske alpske montanske družbe na Dunaju na plačilne zahteve rudarjev v premogovnem revirju Seegraben. Ni se jim sicer popolnoma ugodilo, vendar vsebuje pridobitve, s katerimi se bodo rudarji, ki niso za stavko preveč navdušeni, menda zadovoljili. Danes, 23. t. m. predloži rudniško oskrbništvu odgovor zaupnikom rudarjev.

Na binkoštni pondeljek, to je dne 27. maja t. l. se vrši v Celju prvi veliki spodnještajerski slovenski obrtni shod. Na dnevnem redu je 7 važnih referatov o obrtnih vprašanjih. Nadalje se ta dan položi temelj „Zvezi spodnještajerskih obrtnih zadrug“. Opozarjamo na ta shod že danes ter pozivamo vse merodajne kroge, da se marljivo pripravljajo za to prvo veliko manifestacijo slovensko-štajerskega obrtništva.

Nekaj o zgodovini belokranjske železnice.

Šukljeva pisma.

Suklje piše posl. Plantanu: *)

„Vsak poslanec mora enake stvari natančno preštudirati; navzlic temu bi se Ti drage volje dal na razpolago, ako bi bil na drugi način prišel do svojega mandata, kajti obče znano je, da si Ti postal poslanec le vsled nelepe intrige maloštevilne peščice volilcev pod S. R. vodstvom... tembolj sem bil neprijetno presenečen po Tvojem postopanju v volilni dobi.“

„Slov. Narod“ tu pristavi: „To je bržkone zahvala, ker je Plantan kot kandidat na vseh svojih volilnih shodih zaslugeta izrecno in nepogojno priznaval in ga v zvezde koval ter ni ne ene žale besedice proti nemu izrekel.“

Mi pa pravimo: Če bi bil takratni kandidat in tudi izvoljeni poslanec Plantan takrat, ko je Šukljetoze zaslugeta za belokranjsko železnico v zvezde koval, prepričan o teh Šukljevih zaslugah, je bilo to jako kavalirsko od strani Plantana kot Šukljevega konkurenta. Če pa Plantan o tem ni bil prepričan in je že takrat vedel glede Šukljevega „zaslug“ za vso ono goljuzijo, ki se je po tem izlivala v znanih časniških prepirih med „Slov. Narodom“ in „Slovencom“, potem moramo te Plantanove slavošpeve na naslov svojega konkurenta obsoditi kot del tistega frazerstva, ki je tako vdomačen med takozvanimi „zmernimi“ v vrstah nar. napredne stranke in ki je v boju za čisto napredno idejo v naši slovenski politiki mnogo več škodil, kakor če bi si slavna gospoda čisto iz srca v obraz povedala to, kar misli o nasprotniku.

O enem ali drugem so si naši čitatelji lahko že iz doslej priobčenih spominov iz zgodovine belokranjske železnice na jasnem. In če si še niso, bodo še lahko v nadaljnjem izvajanju.

Pa vrnilo se nazaj k po teh opombah pretrganemu Šukljejevemu pismu.

Pismo nadaljuje in zaključuje:

„Naravno je, da o takih razmerah nimam niti najmanjšega poželjenja sodelovati pri Tvojih parlamentarnih poskusih.“

Pripombo, ki jo je „Slov. Narod“ posvetil temu delu Šukljevega pisma, tudi mi podpisemo če treba z obema rokama. Če je pismo res pravi izviren izliv tega kar človek v srcu misli (navadno so misli le v možganih in take misli priderejo vse drugačne po jeziku na dan), tedaj se je Šuklje v tem svojem pismu samega sebe obsodil. Kajti naj je pred to Plantanovo dobo še tako izplemenitih nagibov delal za rešitev belokranjske železnice — kar ga je zopet v njegovih pismih na graščaka Goriana (glej „Jutro“ z dne 23. marca) zopet sam dokazal, da ni v tem trenutku ko si je usoda izbrala dru-

*) „Slov. Narod“ št. 250 iz l. 1907.

ga moža zastopnikom dolenskih mest, Šukljeju ni bilo več za stvar samo. Tista črna bolezen ki ji pravimo sebična zavist, se je lotila tudi takega telesnega orjaka kot je Šuklje še danes, udarila ga je s slepoto po očeh, tako, da pri celem za njegove rodne brate usodnem vprašanju ni več videl drugega nego le — samega sebe in svojo častihlepnost.

Toda vajeni, da ne merimo vsakega človeka po splošnem kopitu to je če le en drobci javnosti obsodi kakega človeka, potem ga obsoja čeli del tega drobca, si moramo staviti tudi še po tem Šukljejevem pismu vprašanje: Kaj pa bi bil poslanec Plantan storil če bi se, da govorimo z našim škofom, „položaj izpremenil“. Namreč, če bi bil na Šukljejevem mestu Plantan in bi bil Šuklje kot proti Plantanu novoizvoljeni poslanec od Plantana kot prejšnjega poslanca, ki je bil bolj informiran o celi stvari; zaprosil naj mu izroči informacije, sad njegovega (Plantanovega) dotedanjega dela? Ali bi bil Plantan v tem slučaju plemeniteje postopal, kot je Šuklje napram Plantanu? Ali bi bil po Šukljeju v volilnem boju poraženi Plantan res toliko velikodušen; le za stvar samo vneti rodoljub in morda niti čakal ne bi, da Šuklje zaprosi za informacije, nego bi kar od sebe prišel k Šukljeju, pa bi mu rekel: „Glej tovariš in prijatelj: Kocka volilnega boja je padla to pot Tebi v prid, to je fatum politika. Pa ker se tu ne gre za osebo, nego le za stvar, smatram kot svojo dolžnost, da Ti podam račun, bilanco svojega dela kot tvoj prednik. To le sem že jaz naredil, do tukaj sem prišel, a ko sem hotel iti še dalje, si me Ti prekinil s tvojo protikandidaturo. Od tu dalje delaj Ti naprej. Ali bi bil Plantan res dovolj orjak nesebičnega značaja, pa bi bil to storil?“

In dosledno s tem vprašanjem se eno: Če je Šukljeju, — tega sam ne more utajiti — velovalo častihlepnost in sebičnost, da se prošnji svojega namestnika ni udal, ali je Šuklje od tega trenutka naprej prepustil celo to belokranjsko vprašanje zgolj svojemu rivalu in se sam ni več brigal zanj? Ali Šuklje ko ni bil več poslanec, sploh ni nič storil za belokranjsko železnico in se je dela zopet oprjel še le takrat, ko je postal uskok in se je pri državnoborskih volitvah položaj res izpremenil glede oseb v novi kandidaturi?

Na to zadnje vprašanje vsaj nam bodo odgovorili zgodovinski podatki nadaljnega izvajanja.

(Pride še.)

Italijansko-turška vojna.

Dunaj, 23. marca. „Die Zeit“ javlja iz Pariza, da so tam razširjene vesti, da začne Italija z akcijo svojega vojnega brodovja v Egejskem morju že v teku 24 ur. Italijanska vlada ne da nobenih informacij. Včeraj okoli poldneva so bile razširjene vesti, da je vojna mornarica že poslana proti Dardanelom in da pošlje naprej nekoliko starih ladij, ki naj bi mu napravile — žrtvujoč sebe — pot skozi minirano ozino. Govori se o blokadi Soluna in o demonstraciji brodovja pred Smirno. V rimskih političnih krogih prevladuje mnenje, da Italija ne stori nobenega važnejšega koraka proti Turčiji dokler se bo nahajal nemški cesar v Benetkah.

Mali oglasi.

Proda se damsko kolo, dobro ohranjeno. Poizve se pri podružnici „Jutra“ v Ljubljani.

Lepo meblovano sobo s posebnim v ho dom, v pritličju, se odda s 1. aprilom v Ljubljani, Poljanska cesta št. 3. Soba je pripravna tudi za pisarno.

Izdajatelj, glavni in odgovorni urednik Milan Plut. Tiskarna Dolenc (Fran Polić) v Trstu.

Dve sobarici sprejme Hotel „Balkan“ zah- teva se znanje slovenščine, nemščine in italijanščine.

Proda se več podob, nekaj hišne uprave in drugo. Sreliška ul. št. 20 I nadstro- pa levo.

Fotograf A. Jerkič Trst, Via Poste 10 Gorica Gosposka ul. 7. U etniški izdelki, stalne cene.

Prodajam dobrega domačega sur. masla 10—15 kg na teden, cena je 2 K 60 vin., v Jureh, natančni naslov pove uprava Jutra v Trstu.

Proda se prav malo rabljen gromofon naj- boljše vrste znamka Angel in 20 plošč premer plošč 25 cm, cena zelo nizka. Naslov pove upravnistvo „Jutra“ v Trstu.

Proda se otroški voziček, bel; jedna omara in drugo. Slomškova ul. 12, par- ter desno.

Menični promet

želi solventna tvrdka, ki da na željo delni diskont na polovico. Ponudbe pod: L. A. 6421 na Rudolfa Mosse — Dunaj.

Obiastveno conc. posre- dovalnica za mestno za- stavejalcino posreduje za vse v zastavljajnično stro- ko spadajoče prosle v ko- lodvorski ulici št. 6 pri- tlicije.

pojsnila brezplačno
Fran Bergant.

Vinko Skerk - Trst

Via Acquedotto št. 15. — Podruž.: Via Miramar št. 11

Trikrat na dan svež kruh.
Prodaja vsakovrstnih biškotov, posebno za čaj in bombonov. Sprejema naročila vsakovrstnih tort, kroat in vse predmete za peči. Najfinjša moka iz najboljših mlinov po najnižji cen. Fina inozemna vina tu liker i v steklen. Brezpl. postrežba na dom Kruh in slaščice izdeluje igieniškimi električnimi strojem.

Josip Skubich

ima na razpolago
veliko izbero obuval
za gospe, gospode in otroke najmodernejših oblik
Moški čevlji od K 12 do K 21
ženski nizki „ 9 „ „ 19
„ visoki „ 12 „ „ 24
otroški čevlji od št. 20 do 25, K 3.50 do K 4.50
„ „ „ 26 „ 22, „ 5.50 „ 9.50
„ „ „ 29 „ 34, „ 8.— „ 9.50

RESTAVRACIJA
ALLA STAZIONE
Trst, trg pred juž kolodvorom 3
(Nasproti južnega kolodvora).
Priporča se slavnemu občinstvu in potni- ko v, ki potujejo skozi Trst za obilen obisk. Toči se izvrstno pivo in vino prve vrste.
DOBRA KUHNJA - POSTREŽBA TOČNA
CENE ZMERNE.
Lastnik Anton Andrijačič,
bivši vratar hotela „Balkan“.

Otvoritev filialke
Buffetta-klobasičarne
Josipa Klančiča
— na —
© Largo Santorio šte. 4 ©
Toči se Dreherjevo pivo. — Različna dobra vina.
Velika izbira klobas in sira ter raznoterih konserv.

20 prodajalnih prostorov. Centrala: ulica Stadlon. Tel. 1773. Čisto domače, filtrirano mleko pasteurizirano, ohlajeno na nizko tem- peraturu. Najfinjša čajno maslo pristno domače. Specijaliteta 1 Sterilizirano mleko za otroke! Naravni led v kosih in kolih iz tovarne v Banah.

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice

r. z. z. n. z.

obrestuje hranilne vloge po

4 1/2 0

v Ljubljani

brez vsakršnega odbitka.

Stanje hranilnih vlog: dvajset milijonov.

* * *

Popolnoma varno naložen denar.

* * *

Rezervni zaklad: K 730.000.

FRANC & KRANZ - TRST (prej Schnabl & C. o Succ.)

Ravnateljstvo: Via N. Macchiavelli 32; skladišča: Via Rossini 18. in c. kr. skladišče v prosti luki, hangar 26.

Najizvrstnejši in priznani Tangyes-motorji na benzin, plin, nafto itd. od 1-500 in več konjskih sil. Motorji na prevoznih vozovih. Parni stroji in lokomobili. Motorni čolni.

Strokovnjaki v izdelovanju: Nameščenj tovarn za proizvodnjo olja.

Mlini najnovejše vrste in konstrukcije za proizvodnjo moke. Ureditve tovarn za proizvodnjo ledu.

Stroji za proizvodnjo cementa, ureditev in stroji za elektrarne.

„Anduro“, najboljša in najtrpežnejša sredstva za pokrivanje hiš, poslopij itd.

Pokrovi iz dekor. stekla.

Senzacionalna prodaja

za velikonočne praznike.

Obleke za gospode	od K 8.— naprej
„ „ dečke	„ „ 6.— „
„ „ otroke	„ „ 2.— „
Površniki ali raglani za gospode	„ „ 12.— „
„ „ modre bootsjopice za dečke	„ „ 6.— „
Klobuki ali čepice za gospode in dečke	„ „ 1.— „
Dežni plašči za gospode in dame	„ „ 10.— „
Kostumi ali dolgi raglani za dame	„ „ 10.— „
Krila ali bluže iz blaga za dame	„ „ 3.— „

Velika izbira pariških in berlinskih modelov.

Angleško skladišče oblek

O. Bernatovič, Ljubljana Mestni trg št. 5.

PODRUŽNICA LJUBLJANSKE KREDITNE BANKE

Trst, Piazza della Borsa 10

Centrala v Ljubljani — Podružnica v Gorici, Celovcu, Sarajevu, Splitu in Celju.

Delniška glavica K. 8.000.000.

Rezervni zaklad K. 800.000.

obavlja najkulantnejše vse bankovne in menjalne posle ter kupuje in prodaja pod

jako poveljnimi pogoji

devize in vse vrste denarja. — — — Vloge na knjižice

obrestuje za sedaj s čistimi 4 1/2 %

Prodaja srečke na majhne mesečne obroke.

Osrednja Banka českých hranilnic Piazza Ponterosso 2

Podružnica v Trstu

Obrestuje vloge:

Obrestuje vloge:

4 1/4 0 4 1/2 0 4 3/4 0 4 5/8 0

povračno obrestovanje

na knjižice na računu in fixe vloge premijne vloge

Vse bančne transakcije.

Uradne ure od 9-12, 2-5.

Velikanska zaloga izgotovljenih oblek za moške, ženske in otroke

BOHINEC & C.

Ul. delle Torri 2 — TRST — Ul. S. Lazzaro 17 (za cerkvijo S. Antona novega)

Velikanska zaloga vsakovrstnih najmodernejših oblek, površnikov, dežnih plaščev i. t. d. i. t. d.

Najnižje stalne cene.

Obleke po meri od K 50.— naprej.

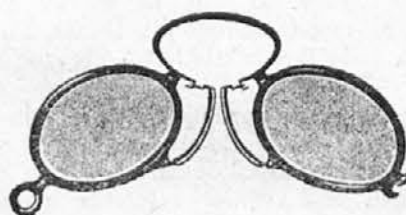
Največja zaloga ur, zlatnine in srebrnine. -- Lastna ovarna ur v Švici. Tovarniška znamka **IKO**

H. SUTTNER, Ljubljana

Mestni trg. - FILIALKA Sv. Petra cesta. - Telefon št. 273

Fr. P. Zajec

Ljubljana, Stari trg št. 9.

priporoča kot prvi slovenski izprašani in oblastveno konces. optik in strokovnjak svoj

optični zavod,

kakor ščipalnice in očala natančno po znanstvenih in zdravniških predpisih, toplomere, zrakomere, mere za višino, daljnogleda itd.

Vsa popravila izvršujem točno in solidno v svoji po najnovšem sistemu z električnim obratom urejeni delavnici.

— — Ceniki brezplačno. — —

Ure, verižice, prstane, zapestnice, uhane, kravatte, igle ter sploh vsakovrstno

zlatnino

prodaja se naobroke.

Trst, ul. Barriera vecchia 25, II

Ivan Krže

Trst, Piazza S. Giovanni I.

Zaloga kuhinjskih in kletarskih potrebščin iz lesa in pletenin, škafov, brent, čebrov in kad. lopat, rešet, sit in vsakovrstnih košev, jerbases in ter mnogo drugih v to stroko spadajočih predmetov. **Priporoča** svojo trgovino s kuhinjsko posodo vsake vrste bodi od porcelana, tevilje, emaila, kositerja ali aluminia, nadalje, kleko itd. — Za gostilničarje pipe, kroglice, zenljeno in stekleno posodo za vino.

Novi knjigi! Arcibašev:

Slike iz revolucije.

V tej knjigi je zbranih več povesti znane ruskega pisatelja, ki so vereni odmevi velikega boja proti carskemu absolutizmu in za svobodo. Povesti so pisane z markantnimi potezami in jih bo vsakdo bral z zanimanjem.

Izvod stane K 1,50, po pošti 20 vin. več. Naroča se pri založniku **Stefanu Klavsu** — Ljubljana, Križevniška ulica 5, in pri vseh knjigarnah na Slovenskem. Denar je poslati naprej. Tudi znamke.

pekarija in sladničarna

Mikusch

Trst - Piazza S. Francesco d'Assisi 7. Prodaja moke I. vrste, sladčice in prepečenec (biskoti) najboljših vrst, velika izbira bombonov za otroke, svež kruh trikrat na dan, buteljke, fina, desertna vina, dalmatinska in istrska vina z razprodajanjem pive v steklenicah. — Priklopljena je trgovina svinjskega mesa. Vedno sveže kranjske klobase in druga mrzla in gorka svinjina za zajuterk.

ALOJZIJ POVH

slovenski urar

Trst — Via del Rivo 26.

Dveletno jamstvo, popra vila, obisk na dom, zlato, dragulji bo niski ceni.

Kupujte le najboljše!

400.000 strojev v rabi.

50 imitacij.

Zastopstvo in zaloga svotovnoznanih pisalnih strojev

Underwood in L. C. Smith & Bros

The Rex Co.

*** Ljubljana ***

Šelenburgova ul. 7 — Telefon 38

„JUTRO“ se prodaja v Ljubljani

po 6 vinarjev

v naslednjih tobakarnah:

Južni kolodvor, na peronu.

Državni kolodvor.

Blaž, Dunajska cesta.

Sever, Krakovski nasip.

Pichler, Kongresni trg.

Česark, Šelenburgova ulica.

Dolenec, Prešernova ulica.

Fuchs, Marije Terezije cesta.

Mrzlikar, Sodna ulica.

Šubic, Miklošičeva cesta.

Pirnat, Kolodvorska ulica.

Šenk, Resljeva cesta.

Kotnik, Šiška.

Tivoli, na želez. prel. pri Nar. domu.

Košir, Hilsjerjeva ulica.

Stiene, Valvazorjev trg.

Sušnik, Rimska cesta.

Ušeničnik, Židovska ulica.

Kleinstein, Jurčičev trg.

Križaj, Sp. Šiška.

Wisiak, Gosposka ulica.

Kustrin, Breg.

Tenente, Gradaška ulica.

Velkavrh, Sv. Jakoba trg

Sitar, Florjanska ulica.

Blaznik, Stari trg.

Nagode, Mestni trg.

Kanc, Sv. Petra cesta.

Treo, Sv. Petra cesta.

Kušar, Sv. Petra cesta.

Podboj, Sv. Petra cesta.

Elsner, Kopitarjeva ulica.

Bizjak, Bohoričeva ulica.

Remžgar, Zelena jama.

Svetek, Zaloška cesta.

Likar, Glince,

Strković, Dunajska cesta.

Klanšek, Tržaška cesta.

Tulach, Dolenjska cesta.